

Projekt vodoopskrbe Lukavac i Velika Kladuša

Lokacija:	BOSNA I HERCEGOVINA
ID projekta:	56992
Industrijski sektor:	Komunalna i okolišna infrastruktura
Vrsta obavijesti:	JAVNI SEKTOR
Kategorija okoliša:	
Datum odobrenja:	2. prosinca 2026.
Status:	U istraživanju, u tijeku pregleda koncepta
Datum objave na engleskom:	29. rujna 2026.

Opis projekta

Pružanje državnog zajma do 15,5 milijuna eura Bosni i Hercegovini ("BiH") za posudbu Gradu Lukavcu ("Grad") i Općini Velika Kladuša ("Općina") putem Federacije Bosne i Hercegovine ("FBiH") za financiranje unapređenja sektora voda i otpadnih voda u svakoj od dviju lokalnih vlasti ("Projekt").

Projekt se sastoji od sljedećih komponenti:

1. Komponenta 1 - Lukavac: 7 milijuna eura za (i) Izgradnju postrojenja za pročišćavanje vode, (ii) Rekonstrukciju postojeće mreže za distribuciju vode, (iii) Izgradnju glavnog cjevovoda iz izvora vode Bokavici; i (iv) Izgradnju novog rezervoara vode Dolezal;
2. Komponenta 2 - Velika Kladusa: 8,5 milijuna eura za (i) regulaciju rijeke Kladušnice radi sprječavanja poplava, (ii) izgradnju glavnog sakupljača otpadnih voda A i (iii) izgradnju mreže za prikupljanje otpadnih voda i kišnice u zoni E.

Očekuje se da će projekt imati koristi od investicijske potpore od 15,7 € od Europske unije ("EU") kroz Okvir za ulaganja Zapadnog Balkana ("WBIF").

Ciljevi projekta

Cilj projekta je poboljšati kvalitetu, pouzdanost i operativnu učinkovitost vodovodnih i sanitarnih usluga u gradu Lukavcu i općini Velika Kladusa, uz jačanje klimatske otpornosti kroz održivo upravljanje vodama, smanjenje gubitaka vode i poboljšanu zaštitu od poplava. U Lukavcu će podržavati osiguravanje sigurne pitke vode kroz novu postrojenje za pročišćavanje vode, rehabilitaciju distribucijske mreže, razvoj izvora vode Bokavica i povećanje kapaciteta skladištenja. U Velikoj Kladuši rizik od poplava bit će smanjen regulacijom rijeke Kladunice, a upravljanje otpadnim i oborinskim vodama poboljšat će se kroz novu infrastrukturu za prikupljanje. Projekt će također ojačati institucionalne i operativne kapacitete odgovarajućih jedinica za provedbu projekata ("PIU") i vodnih poduzeća Lukavca i Velike Kladuse kroz podršku upravljanju projektima, tehničku pomoć i aktivnosti izgradnje kapaciteta, pomažući osigurati dugoročnu održivost ulaganja.

Utjecaj prijelaza

ETI ocjena: 64

Utjecaj Projekta na prijelaz proizlazi iz sljedećih kvaliteta prijelaza:

Green: Projekt će ojačati otpornost na klimatske promjene i promicati održivo korištenje vodnih resursa u gradu Lukavcu i općini Velika Kladusa. U Lukavcu se očekuje da će obnova mreže za distribuciju vode smanjiti količinu vode za neprofitne organizacije na približno 30 posto, poboljšavajući učinkovitost vode i energije te smanjujući povezane emisije stakleničkih plinova. U Velikoj Kladuši regulacija rijeke Kladunice poboljšat će zaštitu od poplava, dok će izgradnja infrastrukture za otpadne i oborinske vode ojačati urbanu odvodnju, smanjiti nekontrolirano ispuštanje otpadnih voda te poboljšati uvjete okoliša i javnog zdravlja.

Očekuje se da će projekt privremeno ostvariti 100% zelenog financiranja kroz svoje ciljeve ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe i šire ekološke ciljeve.

Dobro upravljanje: Projekt će ojačati institucionalne, operativne i projektne upravljačke kapacitete Grada Lukavaca, Općine Velika Kladusa, njihovih zasebnih obrazovnih poduzeća i vodovodnih tvrtki. Specifična zadaća tehničke suradnje u politici podržat će pripremu Plana korporativnog razvoja ("CDP"), usmjerenog na poboljšanje operativnih, finansijskih i organizacijskih performansi sudjelujućih komunalnih poduzeća te podršku dugoročnoj održivosti vodovodnih i sanitarnih usluga.

Informacije za klijente

DRŽAVA BOSNA I HERCEGOVINA

Zajmoprimac je Bosna i Hercegovina. Klijenti su Grad Lukavac i Općina Velika Kladuša.

Sažetak financija EBRD-a

EUR 15.500.000,00

Državni zajam do 15,5 milijuna eura.

Ukupni troškovi projekta

31.172.500,00 EUR

Ukupni procijenjeni trošak projekta iznosi 31.172.500 €.

Dodatnost

Dodatnost Banke proizlazi iz: (i) pružanja dugoročnog financiranja koje nije dostupno na tržištu iz komercijalnih izvora pod razumnim uvjetima; (ii) zatvaranja financijskog jaza za ulaganja javnog sektora bez istiskivanja drugih izvora poput međunarodnih financijskih institucija ("IFI"), državnih ili komercijalnih banaka; (iii) jačanja kapaciteta klijenata; (iv) pomaganja klijentima u smanjenju fizičkih tranzicijskih rizika i poduzimanja klimatskih mjera, te (v) pružanja najboljih međunarodnih standarda nabave.

Ekološki i društveni pregled

Kategoriziran B (ESP 2024). Projekt uključuje ulaganja u infrastrukturu za vodu i otpadne vode u općinama Lukavac i Velika Kladuša. U Lukavcu ulaganja uključuju izgradnju nove postrojenja za pročišćavanje vode, prijenosnih cjevovoda, rezervoara i obnovu vodovodne mreže radi poboljšanja vodne sigurnosti i smanjenja neprofitne potrošnje vode (Komponenta 1). U Velikoj Kladuši projekt uključuje radove na regulaciji rijeke Kladusnice, mjerama zaštite od poplava, infrastrukturi za prikupljanje otpadnih voda i oborinskih voda te crpnoj stanici (Komponenta 2).

Ekološku i društvenu dubinsku analizu ("ESDD") proveo je neovisni konzultant za obje komponente Projekta. Očekuje se da će okolišni i društveni utjecaji ("E&S") povezani s predloženim ulaganjima biti specifični za lokaciju i mogu se učinkovito ublažiti postojećim mjerama. Očekuje se da će Projekt donijeti značajne koristi za okoliš i javno zdravlje kroz poboljšanu opskrbu pitkom vodom, otpornost na poplave i upravljanje otpadnim vodama. Procjena E&S se finalizira, a E&S Akcijski planovi ("ESAP"), Planovi upravljanja E&S ("ESMP") i Planovi uključivanja dionika ("SEP") pripremljeni su za obje komponente Projekta. ESAP će biti raspravljen i dogovoren s dvije provedbene agencije prije odobrenja projekta od strane EBRD-a. Nije potrebna dozvola za okoliš ili procjena utjecaja na okoliš ("EIA") za bilo koju od komponenti projekta prema zakonodavstvu FBiH-a. Dodatni bunar Bokavici (IEB-5), koji se smatra povezanim objektom u vezi s Komponentom 1 Projekta, zahtijevat će odluku o odabiru EIA na temelju preliminarne EIA. ESAP projekta zahtijeva pribavljanje dozvola vezanih uz vodu prije izgradnje i rada za obje komponente. PIU-ovi su uspostavljeni unutar općina Lukavac i Velika Kladusa; međutim, potrebna su dodatna organizacijska ojačanja.

Radni rizici odnose se na upravljanje radnom snagom izvođača i dobrobit radnika. Izvođači će biti obvezni poštovati radno zakonodavstvo i provoditi mehanizme za pritužbe radnika, dok će operateri komunalnih usluga uspostaviti radne procedure i mehanizme za pritužbe prije početka radova. Mjere opskrbnog lanca također će se primjenjivati na svu fotonaponsku opremu nabavljenu za Komponentu 1.

Utjecaji povezani s gradnjom uključuju prašinu, buku, stvaranje otpada, zdravstvene i sigurnosne rizike te potencijalno onečišćenje vodotoka, što će biti ublaženo mjerama ESMP-ova. U Lukavcu će se pažnja posvetiti prikupljanju podzemnih voda iz izvora Bokavica, upravljanju muljem za obradu

vode, cijevima koje sadrže azbest i potrošnji energije. Komponenta 1-Lukavac usklađena je s načelima definiranim u dvjema ključnim EU direktivama usmjerenim na zaštitu kvalitete vode i ljudskog zdravlja - (i) Okvirna direktiva o vodama i (ii) Direktiva o pitkoj vodi. Komponenta 2 - Velika Kladusa usklađena je s EU Direktivom o poplavama. Također uspostavlja ključnu infrastrukturu potrebnu za buduću usklađenost s Okvirnom direktivom o vodama i Direktivom o pročišćavanju gradskih otpadnih voda. Crpna stanica na ulazu uključivat će grubo i fino prosijavanje za početno predpročišćavanje otpadnih voda, dok buduće postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda ("WWTP") ostaje prioritet za postizanje adekvatnog pročišćavanja. Komponenta 2 stoga predstavlja početnu fazu dugoročne strategije upravljanja otpadnim vodama općine Velika Kladusa, s naglaskom na razvoj osnovne infrastrukture potrebne za podršku budućim postrojenjima za pročišćavanje otpadnih voda. Potpuno ostvarenje ciljeva EU-a za otpadne vode ovisit će o budućoj izgradnji i radu planiranog postrojenja za otpadne vode, koje će biti izgrađeno u skladu sa Prostornim planom za kanton Una-Sana (2023). Postupci hitnog odgovora i operativni sigurnosni sustavi usvojiti će operateri komunalnih poduzeća.

Ne očekuje se fizičko ili ekonomsko iseljenje. U Lukavcu je infrastruktura projekta uglavnom planirana na javnom zemljištu ili unutar postojećih komunalnih koridora. Međutim, tri nova bunara 'Bokavici' nalaze se na privatnom zemljištu, a sanitarne tampon zone oko izvora podzemnih voda Bokavici mogu nametnuti ograničenja u korištenju zemljišta i poljoprivrednim aktivnostima. Vođeni su sudski postupci vezani uz deklaraciju javnog interesa za Bokavici i odlučeni su u korist predlagatelja projekta. Zabrinutost zajednice i dalje se prvenstveno odnosi na moguće utjecaje crpljenja podzemnih voda na privatne bunare, a ne na eksproprijaciju.

Konačan opseg bilo kakvih utjecaja bit će utvrđen kroz tekuće hidrogeološke i sanitarne studije očuvanja, a svi dodatni zahtjevi ESA 5 bit će dogovoreni s EBRD-om kao dio Akcijskog plana obnove životnih uvjeta prije provedbe relevantne komponente. U Velikoj Kladuši dijelovi mreže za otpadne vode i oborinske vode bit će izgrađeni na privatnom zemljištu, što zahtijeva djelomičnu eksproprijaciju (služnost). U ovoj fazi točan opseg nepotpune oduzimanja zemljišta, broj pogođenih parcela i identitet pogođenih vlasnika i korisnika zemljišta još nisu potvrđeni. Za dio pumpnih postaja, Općina je utvrdila da će biti potrebna potpuna eksproprijacija 11 privatno vlasničkih parcela, stoga je kao dio ESDD-a pripremljen okvir za eksproprijaciju ("LAF") koji će biti objavljen za Komponentu 2. Nadalje, ESAP zahtijeva pripremu Plana eksproprijacije u skladu s ESR 5, nakon što su završene sve potrebne studije eksproprijacije i potvrđen točan opseg zapljene i utjecaja.

Prikupljanje podataka o bioraznolikosti i procjene potvrdili su da nijedna od komponenti ne utječe na kritična staništa ili zaštićena područja. Istraživanje bioraznolikosti Velike Kladuše identificiralo je modificirana staništa općenito niske ekološke osjetljivosti, dok je projektno područje Lukavca pretežno urbano i industrijsko s ograničenom bioraznolikošću. Regulacija rijeke Kladušnice rezultirat će trajnim izmjenama na koritu i obalama, uključujući ispravljanje korita i betonske obloge, što se očekuje da će smanjiti heterogenost staništa i dodatno pojednostaviti vodena staništa unutar reguliranog riječnog dijela. Pregled prioriternih značajki bioraznolikosti ("PBF") i kritičnih staništa ("CH") proveden je u skladu s ESR6 za rijeku Kladušnicu (Komponenta 2). Nisu identificirani reprezentativni ugroženi ili jedinstveni ekosustavi unutar područja projekta. Potencijalni tipovi staništa iz Priloga I (3270, 6510 i 91E0*) zabilježeni su samo u degradiranom, fragmentiranom ili raspršenom obliku i nisu smatrani reprezentativnima. Nisu zabilježene ugrožene ili zaštićene vaskularne biljne vrste. Većina zabilježenih ribljih vrsta najmanje je zabrinjavajuća na globalnoj i nacionalnoj razini. Nekoliko vrsta riba, uključujući dunavskog gudgeon (*Romanogobio carpathorossicus*),

procijenjeno je kao prioritetne značajke biološke raznolikosti (PBF). Iako je nacionalno ugrožen i zaštićen, samo je jedan primjerak dunavskog gudgeona zabilježen na jednom od tri istražena mjesta (L3 - Rudnicki most, Miljkovici). To potvrđuje prisutnost vrste, ali ne podržava CH oznaku, jer nema dokaza o značajnoj populaciji vrste. Ostale riblje vrste najmanje su zabrinjavajuće i raširene u području projekta, ali su navedene u Prilogu II Direktive o staništima, tj. PBF. Očekuje se da će se opseg utjecaja smanjiti primjenom rješenja temeljenih na prirodi, poput davanja prioriteta prirodnim završnim područjima i riječnoj vegetaciji, koja su uključena tijekom regulacije rijeke Kladušnice. Potrebna je daljnja analiza kako bi se potvrdila materijalnost utjecaja i eventualna potrebna kompenzacija za izbjegavanje neto gubitka i dobitka, iako se mjere kompenzacije smatraju lako ostvarivima, nakon što su rješenja temeljena na prirodi uključena u detaljni dizajn.

Ne očekuju se izravni utjecaji na kulturnu baštinu; samo privremeni, lokalizirani poremećaji u blizini kulturnih i vjerskih lokaliteta. Izvođač će biti dužan održavati siguran pristup i primjenjivati postupak slučajnog otkrivanja. SEP, netehnički sažetak ("NTS") i ESMP bit će objavljeni za svaku od dvije komponente projekta. Provedbu projekta i ESAP-ova olakšat će PIU konzultant za podršku. EBRD će nadzirati provedbu projekta kroz pregled godišnjih izvještaja o praćenju i posjete po potrebi. PSD će se ažurirati po završetku ESDD-a i odobrenju ESAP-a.

Tehnička suradnja i financiranje putem bespovratnih sredstava

Očekuje se da će podrška TC-a nakon potpisivanja ove transakcije biti pružena kako bi pomogla klijentima u: (i) provedbi i nadzoru projekta i povezanih radova; (ii) razvoju CDP-a koji će uključivati, između ostalog, (a) razvoj FOPIP-a koji rješava operativne, financijske i organizacijske slabosti vodnih poduzeća, kao i (b) razvoj i provedbu ugovora o javnim uslugama ("PSC") između vodnih poduzeća i klijenata radi utvrđivanja jasnih odgovornosti vezanih uz upravljanje i održavanje mreže i pokazatelje učinkovitosti, kao i definirane metodologije tarifa i naknada.

Kontakt informacije tvrtke

Eldar Čajić (Grad Lukavac); Osman Čaučević (Općina Velika Kladusa)
eldar.cajic@lukavac.ba; kabinet.nacelnika@velikakladusa.gov.ba +387 35 366 700. +387 37 770 025

PSD najnovije ažuriranje

29. rujna 2026.

Razumijevanje tranzicije

Više informacija o EBRD-ovom pristupu pri mjerenju tranzicijskog učinka dostupno je [ovdje](#).

Poslovne mogućnosti

Za poslovne mogućnosti ili nabavu, obratite se društvu koje je naš klijent.

Za poslovne mogućnosti kod EBRD-a (koje se ne odnose na nabavu), obratite se na:

Tel.: +44 20 7338 7168

E-pošta: projectenquiries@ebrd.com

Za projekte u državnom sektoru, posjetite stranicu [EBRD-Nabava](#):

Tel.: +44 20 7338 6794

E-pošta: procurement@ebrd.com

Opći upiti

Pojedinačni upiti mogu se postaviti ispunjavanjem [obrasca za upite EBRD-u](#).

Okolišna i socijalna politika (ESP)

[ESP](#)-om i s njime povezanim okolišnim i društvenim zahtjevima (ESR-ovima) određuju se načini na koje EBRD izvršava svoju obvezu promicanja „okolišno prihvatljivog i održivog razvoja“. ESP i ESR-ovi sadrže posebne odredbe prema kojima su se klijenti dužni pridržavati mjerodavnih zahtjeva iz domaćih zakona o javnom informiranju i savjetovanju te uspostaviti žalbeni mehanizam radi zaprimanja i lakšeg rješavanja problema i pritužbi dionika, osobito na okolišni i socijalni učinak klijenta i projekta. Ovisno o prirodi i razmjeru okolišnih i socijalnih rizika i utjecaja pojedinog projekta, EBRD od svojih klijenata zahtijeva i objavu odgovarajućih podataka o rizicima i učincima projekata ili provođenje svrsishodnog savjetovanja s dionicima, kao i razmatranje i davanje odgovora na njihova zapažanja.

Više informacija o postupanju EBRD-a u tom smislu sadržano je u ESP-u.

Osiguranje integriteta i usklađenosti

EBRD-ov Ured glavnog dužnosnika za praćenje usklađenosti (OCCO) promiče dobro upravljanje i vodi brigu o primjeni najviših standarda integriteta u svim djelatnostima Banke u skladu s najboljim međunarodnim običajima. Dubinsko ispitivanje integriteta provodi se kod svih klijenata Banke kako bi se osiguralo da iz projekata ne proisteknu neprihvatljivi rizici za njen integritet i ugled. EBRD smatra kako je uočavanje i rješavanje spornih pitanja u fazi ocjene i odobravanja projekta najdjelotvorniji način osiguranja integriteta u poslovima Banke. OCCO igra ključnu ulogu u provedbi tih preventivnih mjera te pomaže u praćenju rizika za integritet, koji se u projektima mogu javiti u razdoblju nakon samog ulaganja.

OCCO je nadalje zadužen za provedbu istraga po prijavama koje sadrže navode o prijevarama, korupciji i nepravilnostima u postupanju u projektima financiranim sredstvima EBRD-a. Svatko tko

bilo unutar ili izvan Banke posumnja na pojavu prijevare ili korupcije dužan je podnijeti pisanu prijavu glavnom dužnosniku za praćenje usklađenosti, i to e-poštom na adresu compliance@ebrd.com. OCCO će poduzeti daljnje radnje po svim navodima iz prijave. Ispitat će sve prijave. Prijave se mogu podnositi na svim jezicima Banke ili zemalja u kojima ona posluje. Izneseni navodi moraju biti dani u dobroj vjeri.

Politika pristupa informacijama (AIP)

U AIP-u, koji je na snagu stupio 1. siječnja 2025. godine, određuje se način na koji EBRD objavljuje informacije i savjetuje se sa svojim dionicima radi promicanja bolje osviještenosti i razumijevanja njegovih strategija, politika i poslovanja. Posjetite mrežne stranice EBRD-a kako biste doznali koje su vam informacije tamo dostupne u dijelu posvećenom [Politici pristupa informacijama](#).

Pojedinačni zahtjevi za informacijama mogu se uputiti ispunjavanjem [obrasca za upite EBRD-u](#).

Neovisni mehanizam odgovornosti za projekte (IPAM)

Ako naponi da se s klijentom ili Bankom riješe okolišna ili socijalna pitanja odnosno pitanja objave informacija ne urode plodom (na primjer, pribjegavanjem žalbenom mehanizmu koji je klijent uspostavio za potrebe projekta ili izravnim obraćanjem rukovodstvu Banke), pojedinci i organizacije mogu zatražiti da se pitanja koja ih brinu riješe posredstvom EBRD-ovog Neovisnog mehanizma odgovornosti za projekte (IPAM).

IPAM služi za neovisno razmatranje projektnih pitanja za koja se smatra da su prouzročila (ili bi mogla prouzročiti) neku štetu. Svrha ovog mehanizma je: pomoći dionicima projekta u međusobnom dijalogu radi rješavanja okolišnih i socijalnih pitanja odnosno pitanja objave informacija; utvrditi je li se Banka pridržavala svoje [Okolišne i socijalne politike](#) ili odredaba svoje [Politike pristupa informacijama](#) koje se odnose na predmetni projekt i, prema potrebi, riješiti svaku postojeću nesukladnost s tim politikama, uz istodobno sprječavanje budućih nesukladnosti u postupanju Banke.

Posjetite [mrežnu stranicu Neovisnog mehanizma odgovornosti za projekte](#) kako biste doznali više o IPAM-u i njegovom djelokrugu te o tome kako [podnijeti zahtjev](#) za provjeru ili se obratite IPAM-u e-poštom na adresu ipam@ebrd.com radi dobivanja uputa i više informacija o IPAM-u i o tome kako podnijeti zahtjev.

Ovo je prijevod izvornog Sažetka projekta koji je Europska banka za obnovu i razvoj objavila na engleskom jeziku pod gore navedenim identifikacijskim brojem projekta i na naprijed naznačeni datum. Ako se tekst izvorne inačice na engleskom jeziku u bilo kojem dijelu ne podudara s tekstom ovog prijevoda, mjerodavnim se smatra izvorni Sažetak projekta na engleskom jeziku.